

Інформаційна довідка
щодо проектів законів України
«Про внесення змін до розділу III «Прикінцеві положення» Закону
України «Про лобіювання» (реєстр. № 12120 від 15.10.2024 р.) та
«Про внесення змін до розділу III «Прикінцеві положення» Закону України
«Про лобіювання» (реєстр. № 12120-1 від 29.10.2024 р.)*

Анотація. В Інформаційній довідці проаналізовано законодавчі пропозиції щодо перенесення терміну введення в дію Закону України «Про лобіювання», що їх містять положення проекту Закону «Про внесення змін до розділу III «Прикінцеві положення» Закону України «Про лобіювання» (реєстр. № 12120 від 15.10.2024 р.) та альтернативного до нього проекту Закону «Про внесення змін до розділу III «Прикінцеві положення» Закону України «Про лобіювання» (реєстр. № 12120-1 від 29.10.2024 р.).

Ключові слова: лобіювання, суб'єкти лобіювання, Реєстр прозорості, введення в дію Закону.

Вступ.

Закон України «Про лобіювання» (далі – Закон), що визначає правові засади лобіювання в Україні, був прийнятий 23 лютого 2024 року (набув чинності 14 березня 2024 року). Згідно із Законом одним із ключових елементів додержання принципу прозорості у сфері лобіювання повинен стати Реєстр прозорості, функціонування якого має забезпечити збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення та надання інформації про суб'єктів лобіювання та їх звітність, а також надати відкритий доступ до такої інформації (крім інформації з обмеженим доступом). Здійснення реєстрації особи в Реєстрі є необхідною умовою для набуття нею статусу суб'єкта лобіювання. Держателем та адміністратором Реєстру відповідно до цього Закону є Національне агентство з питань запобігання корупції.

На сьогодні Закон вже набув чинності, однак введення його в дію обумовлено створенням та функціонуванням Реєстру прозорості, як вимагається приписами пункту 1 розділу III «Прикінцеві положення», згідно з якими Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через два місяці з дня початку функціонування Реєстру прозорості, але не пізніше 1 січня 2025 року.

Водночас, з огляду на внесені законодавчі пропозиції, очевидно, що відповідного корегування потребує строк, відведений на створення та початок функціонування Реєстру прозорості. Як зазначають автори законопроектів, 30 липня 2024 року DAI Global, LLC, що реалізує в Україні проєкт USAID «Сприяння доброчесності в публічному секторі (Pro-Integrity)» та є партнером Національного агентства з питань запобігання корупції, оголосило про закупівлю послуг зі створення інформаційно-комунікаційної системи Реєстр прозорості, термін подання пропозицій для участі в закупівлі яких завершився 16 серпня 2024 року. У зв'язку з відстроченням терміну початку функціонування Реєстру прозорості, відповідного корегування потребує термін щодо обов'язку

щорічного звітування суб'єкта лобіювання, визначений у пункті 3 розділу III «Прикінцеві положення» Закону.

Основна частина.

Законопроектом № 12120 пропонуються зміни до пунктів 1, 3 та 5 розділу III «Прикінцеві положення» Закону, якими відповідно передбачається: 1) перенесення терміну введення в дію Закону з 1 січня 2025 року на 1 вересня 2025 року, тобто на 8 місяців; 2) перенесення у сторону збільшення на 6 місяців настання терміну щодо обов'язку щорічного звітування суб'єкта лобіювання, тобто за друге півріччя 2025 року – до 31 січня 2026 року; 3) доручення Кабінету Міністрів України протягом чотирнадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом (14 березня 2024 року) забезпечити створення та функціонування Реєстру прозорості, тобто перенесення у сторону збільшення на 8 місяців настання терміну для початку функціонування Реєстру прозорості, який, з огляду на дату набрання чинності Законом, має почати функціонувати до 14 травня 2025 року.

У законопроекті № 12120-1 (альтернативному) єдиною, відмінною від основного законопроекту, є пропозиція дещо ранішого терміну введення в дію Закону, який пропонується перенести з 1 січня 2025 року на 1 липня 2025 року, тобто лише на 6 місяців.

Порівняльна таблиця норм чинного Закону та пропозицій законопроектів

чинна норма Закону	законопроект № 12120	законопроект № 12120-1
Розділ III. «Прикінцеві положення»	Розділ III. «Прикінцеві положення»	Розділ III. «Прикінцеві положення»
1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через два місяці з дня початку функціонування Реєстру прозорості, але не пізніше 1 січня 2025 року ...	1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через два місяці з дня початку функціонування Реєстру прозорості, але не пізніше 1 вересня 2025 року ...	1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через два місяці з дня початку функціонування Реєстру прозорості, але не пізніше 1 липня 2025 року ...
...
3. Установити, що після введення в дію цього Закону суб'єкт лобіювання вперше подає звіт щодо лобіювання за перше півріччя 2025 року - до 31 липня відповідного звітнього року .	3. Установити, що після введення в дію цього Закону суб'єкт лобіювання вперше подає звіт щодо лобіювання за друге півріччя 2025 року - до 31 січня 2026 року .	3. Установити, що після введення в дію цього Закону суб'єкт лобіювання вперше подає звіт щодо лобіювання за друге півріччя 2025 року - до 31 січня 2026 року .
...
5. Кабінету Міністрів України:	5. Кабінету Міністрів України:	5. Кабінету Міністрів України:
...
2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом ... забезпечити створення та	2 ¹) протягом чотирнадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити створення та	2 ¹) протягом чотирнадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити створення та

функціонування Реєстру прозорості;	функціонування прозорості	Реєстру	функціонування прозорості	Реєстру
---------------------------------------	------------------------------	---------	------------------------------	---------

Висновки. Пропоновані законодавчі ініціативи щодо перенесення терміну введення в дію Закону України «Про лобіювання» заслуговують на увагу, що сприятиме повноцінній реалізації положень Закону в частині створення та функціонування Реєстру прозорості.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені у документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*